

LA TOSNÀSA

SETMANARI CATALÀ
FESTIU IL-LUSTRAT Y LITERARI

10 CENTIMS lo número per tot arreu

DIRECTORS:

LITERARI

SIMON ALSINAY CLOS

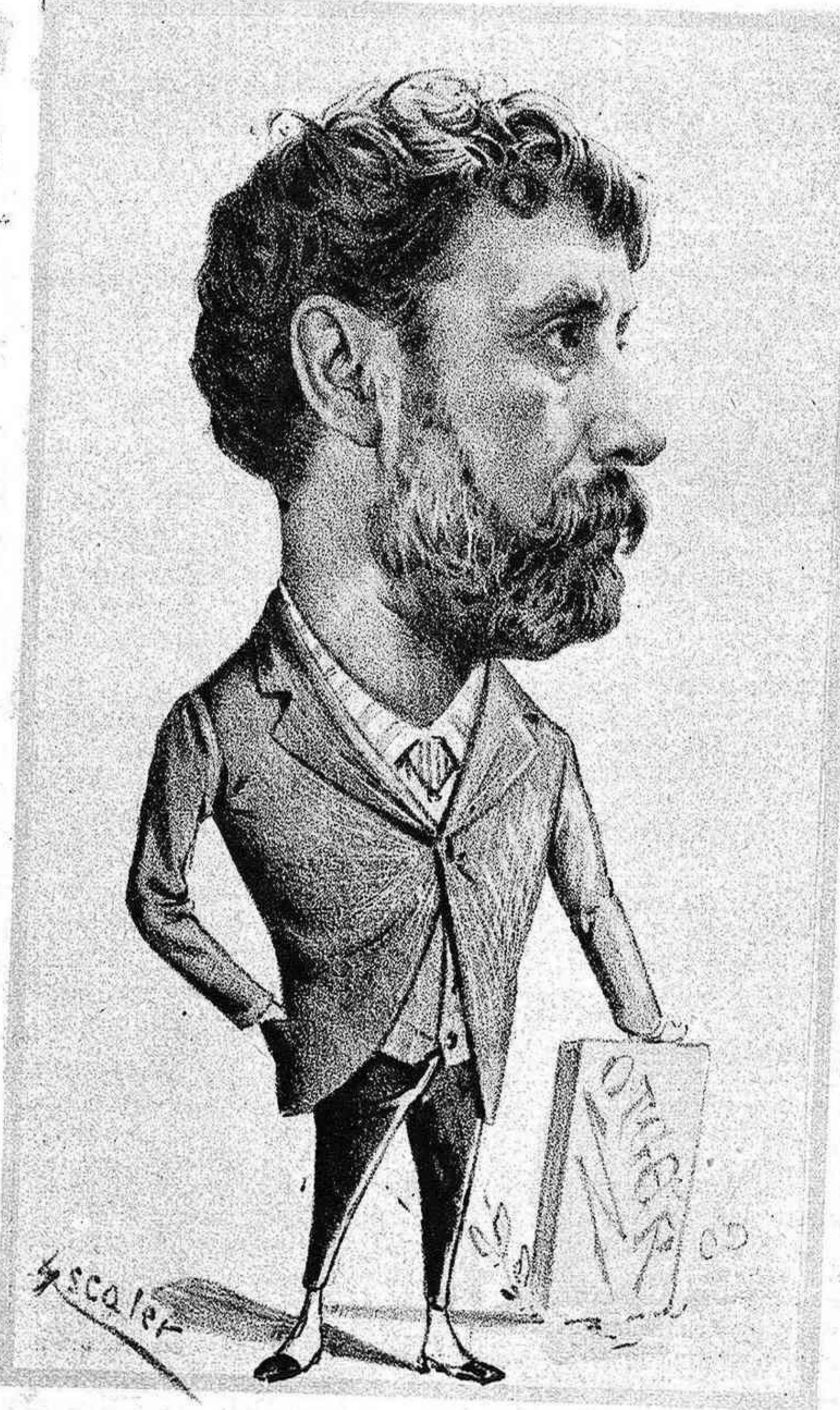
ARTISTICH

RAMON ESCALER

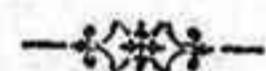
Preu de suscripció 2 R^s al mes.

REDACCIO: Lleona 4 últim

Lit. J. Sivilla

D. A. FERRER Y CODINA.

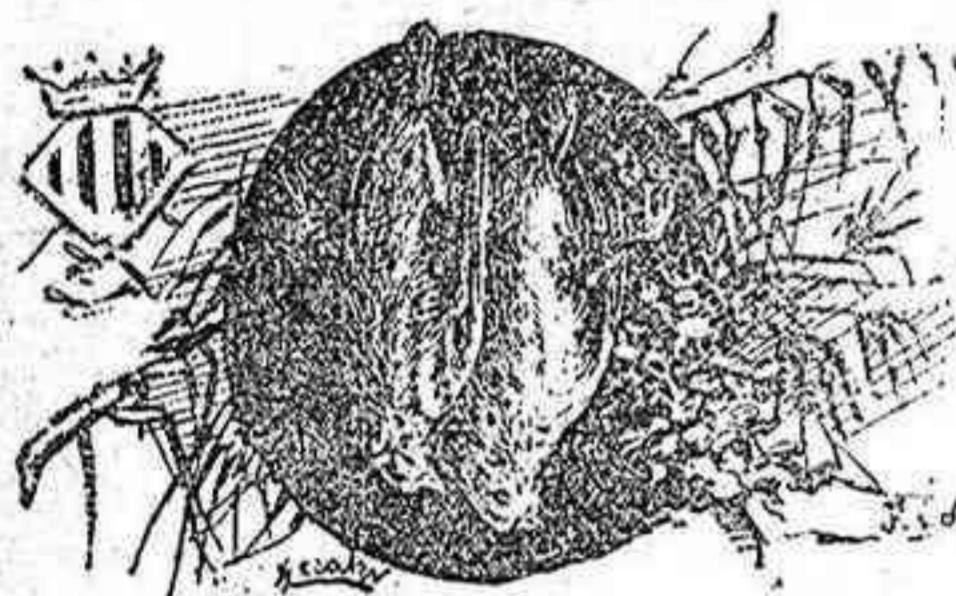
Lo Sr. Ferrer y Codina es sent encara jove, es un dels primers autors dramàtics catalans puig ja fa molts anys que va donar-se á coneixer ab *Las reliquias d' una mare*, *Un jefe de la coronela* y algunes pessas de las que la mes popular ha sigut *Celos d' un rey*.

Ultimament se li ha posat en escena y ha sigut l' obra mes capdal del seu repertori, lo drama trágich *Otger*, que ha alcansat gran número de representacions, essent cada una un plé pera 'l Teatro Catalá.

Com á autor dramàtic, coneix be 'ls recursos que s' han d' emplear pera interessar al públich y arrancar aplausos en profit seu y dels actors, mes com á escriptor, no te pas un estil sempre á la mateixa altura ni un llenguatge uniforme y castis.

Aixó, no obstant pera la gran majoria del públich que 's paga mes dels detalls que no de la forma, deixa de ser un defecte y per lo mateix acut á omplir lo teatro sempre que se anuncia l' estreno de una obra del Sr. Ferrer y Codina.

Son moltas las que te representadas, las cuales no detallarém perque son prou sapigudas dels aficionats al teatro. No duptém que 'ns donará ocasió d' aplaudirlo moltas vega das encara, lo qual será motiu de satisfacció pera tots.

LA FESTA MAJOR

Que si avuy que si demá,
diumentje al fí va arrivá
lo Rey d' aquell tros d' Espanya
que fa molts anys tingué manya
per nostres governs deixá.

Se li doná hostatje bo
dintre 'l parch, perque ab aixó
se pogués deixar sentat
que fins un rey exposat
ha tingut la Exposició.

A la tarde va assistí
á las carreras lluhidas
de caballs y vegi així
que ho sabém fer tot aquí
y que no dihem mentidas
quan contém que á Barcelona
tot se fa com cosa bona,
com no hi ha un altra segon,
y arreu que es la gent pregonà
la millor ciutat del mon.

Mes ab lo Rey D. Lluís
vingué en lo nostre país,
perque 'l recort sia etern,
lo primer dia d' hivert
bufant ayre fret y llis.

Va caure una pedregada
en l' Hipódromo, impensada,
que mereixia protestas,
perque no estava anunciada
en lo cartell de las festas.

Corrents un municipal
aná á cercar un abrich
á la Exposició ab un sal,
perque 'l rey de Portugal
se sentia fredolich.

No fora pas cosa estranya
que pera recort ingrat
de qui obsequiantlo s' afanya
se 'n anés duhentsen d' Espanya
un senyor encostipat.

Per lo demés diu la gent
que está d' aquí molt content,
que aquí hi voldria habitá!...

cosa que diu quan se 'n va
tothom que 'ns tracta un moment.

Pera obsequiarlo, ab grans pressas
va ferse la cavalgata
que fa temps mou tantas fressas,
y s' hi gasta tanta plata
pera presentar disfresas.

Mes iay! que ab greus desconsols
va deixar als molts y molts
que hi anaren de bon grat:
puig doná per resultat
que fou una olla de cols.

Hi havia tal desconcert
entre 'ls paisans y la tropa,
ab molts bon trajos per cert,
que 'ls salvatges del desert
accompanyavan á Europa.

Y aixís tot pel nostre afront
y digué 'l rey que proclama
Portugal ab dol profon:
Molt millor que ells á Colon
jo tracto á Vasco de Gama!

Sort que s' haurá repetit
aquesta festa altra nit
y millor organisada...
Si es que surt també esguerrada
ja 'ns podém entorná al llit.

No 'ns quedará mes recurs
que tallar de cop lo curs
del programa de las festas;
voltar la ciutat de murs,
fer callar bandas y orquestas;

Deixar la rambla á las foscas,
tirar un vel sobre aixó,
per ser cosas massa toscas,
y tançar ab claus y roscas
tot, tot, fins la Exposició.

Mes pensant sobre tals punts,
¡ara hi caich! tanta de brega
nos va caure á sobre á munts
perque ho varen fer dilluns,
que es lo dia de la pega.

UN JORN DE CASSA. (NARRACIÓ)

En lloch de guanyar lo pa escri-
bint en una casa de comers, voldria
guanyarlo seguint las petjades de
Velazquez, Fortuny y com d' altres
pintors de nostre temps, no per l'
afany de gloria, mes sí pera satis-
fer un anhel que sento de ma ten-
dre jovenesa. So també cassador d'
afició; sent aixís qu' un dels jorns
mes felissos de ma vida fou aquell
en que vaig portar á casa tres lle-
bres que feren lo pler de ma mare
y de mos germans. No es donchs res
d' estranyar que la major part de
jorns festius, al eixir l' aubada, cri-
di 'l Turch (lo meu gos), carregui l'
escopeta y lo sarró en ma espalda,
'm faixi ab la canana, prengui en-
semps la caixeta de pinturas y ben
lligada l' espadanya m' encamini

vers l' estació. Una volta allí pujo
en lo tren, y al esser al poble de N...
baixo ab bon dalit, y al dols oreig
de la matinada munto per las bellas
serraladas dels entorns, hont sota
un cobricel de pins y roures y amagats
entre un tapís de farigolas, gato-
sas y romanins corren poruchs
eunills y aixams de perdius y guat-
llas, que 'l Turch quan los flayre es-
boyra ab sos lladruchs, perqué ab sa
fugida caygue alguna d' aquestas
bestiolas, víctima de ma punteria y
granisada de perdigons. Un jorn
que Febo feya bullir la terra y 'l
Turch no flayrava rastre, deixí l'
escopeta y prenguí los pinzells pera
donar comens á bossetear l' hermos
paysatje que s' ovirava fantástich y
ferestech devant mos ulls, quan de
colp los lladruchs del gos me des-
pertan del éxtasis ab que estava.
No sé com fou que deixí 'ls colors,
prenguí l' arma y seguí las petja-
das del Turch, y quan creya cerca
de mí al menys una cunillada, 'm
troví soptat per la presencia d' una
nina moreneta, donzella de divuyt
any, molt graciós y de mirar tan
gentil que quedí ubriacat mirantla,
fins qu' ella ab veu dolça y melosa
'm digué un—Deu vos quart!—que
aumentá l' encant de sa visió y feu
escapar de mon pit tres paraules tan
confosas, que crech ni menys sorti-
ren de mos llavis pera respondre á
la grata salutació d' aquella viola
del bosch, que desaparesqué arrera
un enfilall de pins y roures. Ah! ma
pensa d' artista volgué estampar
aquella imatje sobre la tela que ja
tenia preparada, mes mon enging no
era prou; no tinch la ma de 'n Lli-
mona ni de 'n Baixeras pera fixar
ab colors los rostres gays de las ni-
ninas de nostra terra! Pensantho es-
tava quan nous lladruchs del Turch
me distreuen de ma pensa y per
instant agafo altra volta l' escopeta:
aquest cop era rastre; lo Turch se-
guia una llebre á quatre passos; tiro,
surte lo foch, 'un crit del gos... s'
aclara la fumareda, y veig lo pobre
Turch que fent los últims espetechs
s' estimba avall d' un torrent, re-
gant ab sa sang las gato-
sas d' aquell marge. ¡Pobre Turch!
morir víctima de ma sort malestra-
ga y de son zel! Aprés de donar ma
última y dolorosa mirada al lleal

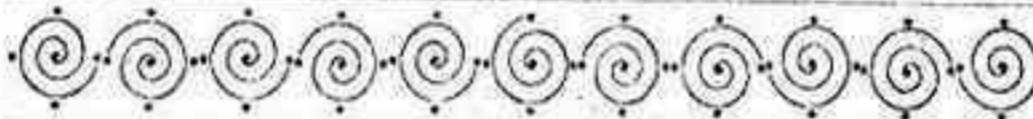
company de mas casseras, y sens força pera continuar en aquell jorn, prengué pensatiu lo camí del poble. Al arribar al hostal demaní per menjar á fi d' apagar tan sols lo defalliment que sentia. Va servirme la mestressa, dona d' uns quaranta anys y qu' en sa jovenesa debia ser molt bella. Ja era al terine de mon àpat y tenia los diners á la mà pera pagar á la hostalera, quan ella al compendre ma intenció digué — Cobra noya.—Allavoras, vegí sortir d' una porta baixa y estreta aquella visió del bosch, ab lo mateix sonriure, ab lo mateix mirar y dihent lo mateix—Deu vos guart!—Jo, ja no pensava ab lo Turch; tots mos sentits estavan somesos baix l' encant d' aquell àngel! Quan ella 'm preguntá pe 'l gos, y li diguí—Es mort,—respongué—pobret!—ab veu tan condolida, que no se si per agrahimentó per amor vareig allargarli la mà, qu' ella prengué, al mateix temps que sas rosadas galtas s' esmaltavan de carmí, y que sas parellas s' abaixavan per amagar las lluminosas ninas de sos ulls. Al contacte d' aquella mà, ja presonera entre la meva, sentí en mon cor una conmoció tan gran, que mon cap febrós ja s' abaixava per estampar en ella mos llavis ardents..! Ja estimava! Un crit d' esglay y un altre de sorpresa feren donarme un pas arrera; quedí atontat y no gosava aixecar ma vista tement creuharla ab una mirada de menyspreu que per cert mereixia. No se lo que vaig dir en aquell moment, messi recordo la punyida que sentí en tot mon ser quan la mestressa ab veu ferme y seca digué—Ves filla mieva—y vegí desapareixe á ma aymada per aquella porta baixa y estreta, aixugant ab son devantal las llàgrimas que com perlas queyan de sos ulls y que jo hauria recullit ab mos llavis una per una. Sentí pujar á mes galtas los colors de la vergonya, y tant pot l' amor, que humillantme als peus d' aquella dona li demaní lo perdó de ma osadía y demaní també á sa fille per esposa; après preguntas y mes preguntas y ja convensuda de mas bonas intencions cridá á sa filla la Mariona. Al ovirar altra volta devant meu aquella rosa del bosch, jo voliap arlar, mes no podia,

volia caminar vers ella y mancava la força á mes camas, lo meu front bullia, mas mans cremavan. En eix estat de febre amorosa oí...—Ell t' estima...—y un—Ah!...—tan dols, tan dols que fou lo bálsam guaridor de ma congoixa. Allavoras, jo ab tot lo foch de ma ànima, encés per lo grat suspir de la Mariona—Y vosté?—vaig dirli, y ella ruborosa, mes bella que may per l' encant de sa ignorència, y com temerosa d' oir sa propia veu, respongué baixet baixet—Jo també...—Aquesta resposta que 'm doná la vida, engendrá dins mon pit tal follia d' amor que besí cent voltas aquellas mans, que ja no 'm lliscavan, sino que las sentia estrenye entre las mevas.

Quan sols pensava ab ma ditxa 'm sorprengué lo xiulet del tren que arrencava de la estació del poble yehí. Ab greu penar tinguí que despedirme de ma aymada y de sa mare prometent tornar prompte á cercar la joya mes preuhade d' aquella terra, ahont si ve hi vaig perdre 'l pobre Turch, en cambi vaig guanyarhi 'l cor d' un àngel.

PER

Barça 11 Septembre 1888.

LO BRUCH

De Montserrat a Manresa
d' Igualada á Montserrat
de Coll-bató á ca 'n Massana
quina remor se vá alssánt!
L' un corre ab una escopeta...
L' altre dú al coll un magall...
qui una fanga... qui una estaca...
mentras aixorda el ninch nanch,
el ninch nanch,
el ninch nanch de las Parroquias,
y un briball
vá enfilant la carretera,
un tabal
fent sonar tocant llamada:
¡Ram... rataplám!

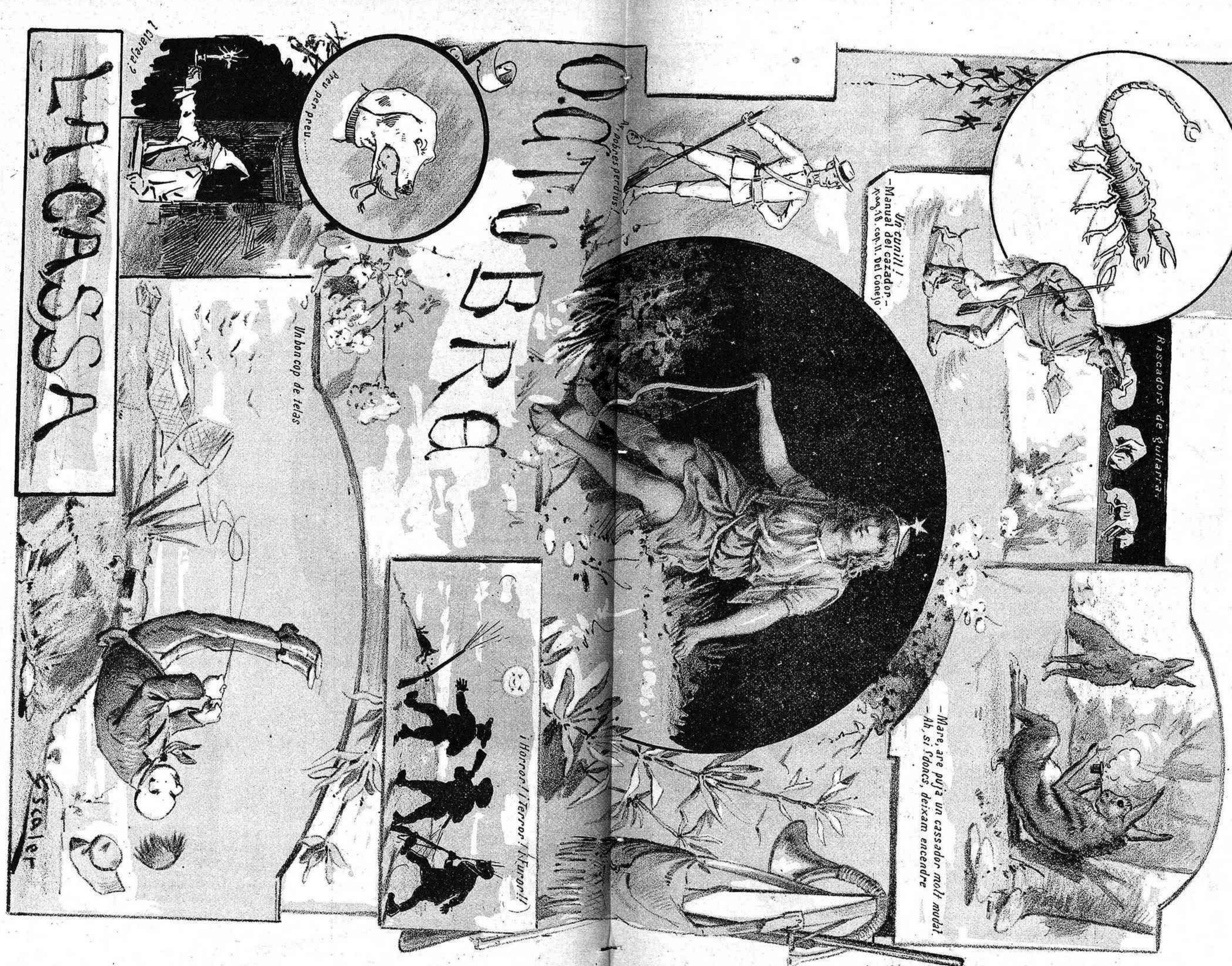
De la part de Barcelona
molta gent 's veu pujar.
Uns als altres s' enrahanan:
—Els heu vist?.. Com quants n' hi han?
—Ira de Deu!.... Mès que moscas!
—Y venen caballs?..... —Caballs!
—Y portan canons?... Sí en portan!...
Ni sabém 'ls qu' hem contat!
—Qué fèm? —Detràs de las rocas.
—Passarán.—Qué han de passar!...
Lo qu' hem de fè 's afanyarnos
y pescarlos descuidats.
Y corren saltant marjadas,

tanys rompentne, cèps trinxant,
com llorigòns encahuantse;
mentras aixorda el ninch nanch,
el ninch nanch,
el ninch nanch de las Parroquias,
y el briball
vá enfilant la carretera,
lo tabal
fent sonar, tocant llamada;
Ram... rataplám!

Redeu! quanta barretina
es veu de assí per enllá!
semblan omplerts de rosèllas
los turrons del Montserrat!
Com si hi haguès passat la dalla,
de repent no se 'n veu cap;
Es que s' ha acotat lo tigre
perque veu sa presa ja.
Es que per la carretera
pausadament van pujant
extranyas hostes guerreras
que dóna fresa el mirarls.
Te foll! quantas granaderas!
No son homes; son gegants!
May s' acaban!... May s' acaban!
quant acèr!... quin brillejar!
Pobres rosellas vermelles!
Be sap Deu si os segarán!
Al lluny s' ohuen ja cornetas.
Fuig gent per tots los voltants.
Los mastins rabiosos lladràn
mentras aixorda el ninch nanch,
el ninch nanch,
el ninch nanch de las Parroquias,
y el briball
ja ha deixat la carretera,
y el tabal
ya no llença el seu so tétrich
Ram... rataplám!

P' el carrer gran d' Esparraguera,
los devanters entran ja.
Resistirlos es follia!
—Allunyeus!... no siguén gats!
Aquets son los que en Arcole
dessota un cháfech de llamps
com congèsta que 's destímba,
lo pont van atravessar.
Los que al peu de las piramides
que van enrogir de sanch,
vencèren á aquellas rassas
que per urnas sepulcrals
tenen montanyas de pedra
del grandor del Montserrat!
—Calléu!.. Calléu!.. ja s' acostan.
No els veieu?... Ja van pujant.
Ja s' escolta la eridoria,
mentras aixorda el ninch nanch,
el ninch nanch,
el ninch nanch de las Parroquias,
y el briball
amagát en las verdissas,
del tabal
ya no arrenca aquell tristíssim
Ram... rataplám!

Ja son prop de ca 'n Massana,
Ira de Deu!... Si n' hi ha!...
Alguns van vestits de ferro
de cap á peus. Altres van
ab capells peluts, semblantne
mellor óssos que soldats.
Y quins caballs! Reyna pura!
tenen pòtas d' elefants!
Y en lo cim de las banderas

d' uns colors tots virolats,
Aligots negres s' hi vehuen
que dona fresa el mirarls.
No os moguéu! No fesséu frésa!
Deixéu... deixéulos passar...
Pas á la host invencible!
Pas al Atila... allá ván!...
Ja han arrivat!... Acotéuse!
Hasta podeu escoltar
lo remor de las fiambrieras;
lo trepítig dels caballs;
los cantichs qu' entre dents llensan!...
Malehits de Deu sigau!

S' ou de prompte una descarga;
una descarga infernal;
pus l' han doblada cent voltas
los echos del Mont Sagrat.

Altre cop los rochs floreixen;
surten flòrs per tots voltans;
pobres rosellàs vermelles!
en mal hora heu rebrrotat!
Ja ha sonat altra descarga!
La host se detura.... qué fan?
fòlts no saben lo que 'ls passa;
s' esbalotan los caballs;
mès descargas... mès... d' hont venen?
quin desordre!... quanta sanch!
S' ou lo toc de retirada!
Ira de Deu!... Hem guanyat!
Si en surten de barretinas
dels armòts y xirigalls!
Y ab descarga tras descarga
á la host van acompañant
qu' espantada s' atropella
sobre armetxos, corretxam,
tercerolas y banderas
hont pareix que mitj colgats
de pòls los aligots negres,
gitin sos bèchs negra sanch.
Y recrudeix la batalla
mentras aixorda el ninch nanch,
el ninch nanch,
el ninch nanch de las Parroquias,
y el briball
detrás tocant á degüello;
Ram!... ram!... ram!... ram!...

Ja repassan Esparraguera
Reyna de Deu!... qué 'ls hi fan?
Baixan baguls, calaixeras
per balcons y finestrals...
Prou volen aixuplugarse...
Pobres gabatxos!... no us val.
Y van seguint baixant tràstos
y oli bullent bo y en tant
que ab eridoria endiablada
lo somatent al detrás
va picant la retaguardia
d' aquells que lo nom de braus
han deixat dessota 'ls boixos
dels turrons del Montserrat.
Y van morint com á moscas
y els degollan com á xais,
y perden armetj y fato
mentras aixorda el ninch nanch,
el ninch nanch,
el ninch nanch de las Parroquias,
y el briball
segueix tocant á degüello:
Ram!... ram!... ram!... ram!...

Tot ha quedat en silenci;...
la host ni lluny es veu ja.

Ab lo fruit de la victoria
los somatents han marxat
qu' es arrivat lo cap vespre
y la foscor ja va entrant.
Sols al cim de la collada
s' aubira un pagès plantat
com si li raquès deixarne
aqueell lloc de runa y sanch.
Porta al coll la carrabina
hont fumeja el canò encar,
y obrint la boca negrosa
y el puny clos estés en alt,
crida ab veu qu' al lluny ressona
carretera avall mirant:
Vas passar lo pont d' Arcole,
los de Tabor y Friedland:
los monts cairuts del Danubi,
los nevats de Sant Bernat,
pero per 'questa collada...
Com hi ha Deu!... no hi passarás!

A. FERRER CODINA.

Hem rebut una carta del Sr. Benages á la qual debém contestar que com amichs li preguém reflexioni sobre lo que 'ns diu dels que cantaren á la plassa de Sant Jaume: si s' hi ratifica no tindrém inconvenient en insertar la carta, la qual no obstant no creyém que 'ns hi obligués la lley á ferho per no contenir la nostra campanada cap ofensa á la honra del Sr. Benages, puig tot lo que en ella dihém no ho desmenteix tampoch, ans be s' hi ratifica.

Es una petita observació la que li fem, de tot cor, pera que pensi si es millor fomentar que apagar las dissidencias, y si creu mes gran á Clavé com á músich-poeta que com á polítich.

La cavalcata en honor á Colon no feu tot l' efecte que s' esperava á pesar de la riquesa de tots los elements de que 's componía, per la precipitació ab que s' hagué d' organizar pera que sortis lo dilluns.

No sabém quan sortirà aquest número si s' haurá repetit, com tot hom desitjava pera apreciar millor l' efecte y calcular si verdaderament han sigut aprovechats los mils duros que costa.

Si encara no s' ha repetit, forabo que 's posés en marxa á bon hora pera que ab la impaciencia la gent no perdés la ilusió.

Algunes persones nos fan notar que 'ls taquilleros dels teatros cobran mitjral en lloc de céntims, quan l' import de la entrada y de las localitats passa de la pesseta.

Aquest any las carreras de caballs están de pega: dijous las varen remullar y diumenge apedregar.

Y aixó que hi assistia 'l rey de Portugal.

Lo cel, vaya un modo de comprometrens!

Sort que nosaltres no hi tenim cap culpa

Tenim yá á Barcelona al Sr. Cánovas y 'l Sr. Castellar, segons notícias arriva demá diumenge

Tot son gangas pera 'ls fondistas y 'ls cotxeros.

Los escuts dels pals que pera la illuminació s' han colbat desde la Rambla de Canaletas fins á la porta de la Exposició en lo passeig de la Industria, han aparegut ab banderas espanyolas y estrangeras.

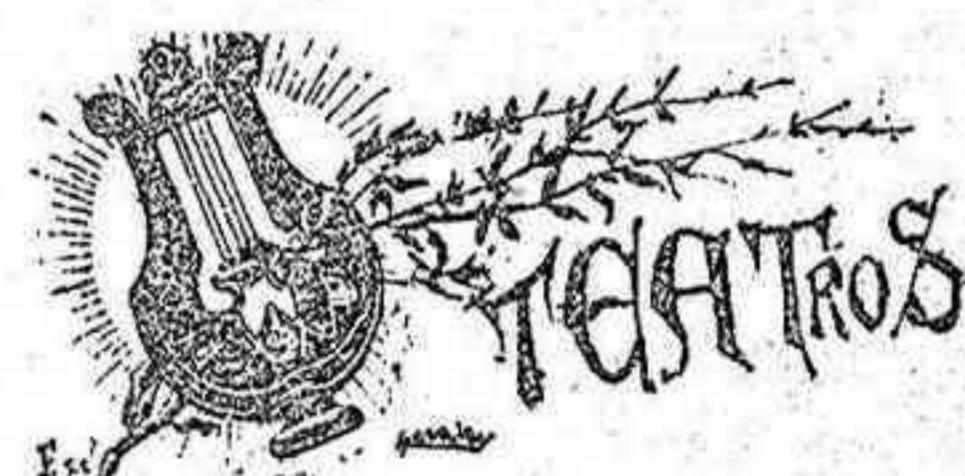
Y per aaneixen com avans los que hi ha desde la Rambla de Canaletas fins al arch de la Exposició.

Ja varem dir que 'l nostre Ajuntament tot ho fa á mitjas.

O tots moros ó tots cristians.

Diumenge passat hi hagué gran escàndol en la Plasa de toros.

Y es que desde 'l moment que un home hi posa 'ls peus ja no 's recorda de lo que es.

Aixó dels Teatros es una cosa que quan no hi ha variació 's fa monòtona, tan pera 'l que n' escriu com pera 'l que ho llegeix.

No vull dir pas que durant los últims vuyt días no hi hagi hagut moviment, pero ha sigut un moviment que molt poch te d' interessarnos.

En lo Principal s' estrena, quan m' ocupo en aquesta revista *Exposición Universal*, de la que ja suposo entrats á mos lectors, tan per haverho llegit en los diaris com en *La Tomasa* la setmana passada, si be suposavam allavors que s' estrenaria 'l dissapte segons estava anunciad. Nosaltres,

francament, no sentim entusiasme per aquesta classe d'obras, que no son altra cosa que variants mes ó menos felisses y ab mes ó menos aparato d'altres per lo mateix estil, qual si es passar revista per medi d'alguns tipos d'actualitat á fets y successos del dia. Exemple d'aixó es la obra *Venid venid, caritativos*, estrenada últimament en l'Eldorado per la companyia del Sr. Colomé. D'intríngulis la califica lo seu autor Sr. Coll y Britapaja y verdaderament ho es, si be 'l primer dia resultà bastant pesada sobretot en las escenes del madrilenyo y 'l catalá, apesar dels xistes de bonalley que conté. La música no resultà tampoch interessant. Suposém que 'l Sr. Coll y Britapaja haurá alleugerit bon xich aquesta obra perquè aixís lo públich la escoltará ab gust sols pera passar un rato distret.

Mollerias, *Carbassa 8*, es una pessa nascuda á Fransa com tantas altras nascudas á Espanya y que no han arribat á madurar. Podia 'l Sr. Carreras (D. A.) si no te prou fecundia pera inventarse un argument, haver escullit millor obra, que no hi ha dupte n'hauria trobat á mils de mes acceptables y haverla vestida ab xistes que ho fossin. Tal com avuy ho ha fet no alcançará ni gloria ni profit ni 'l Teatro Catalá pot fer gala d'aquest nou gra de sorra.

La Tempestad, *La Guardiola*, etc., alternant ab *De la terra al sol*, entretenen á la concurrencia que te per costüm assistir al Tívoli, convertit avuy ja en saló d'hivern, de manera que s'hi pot anar sense por del aire puig s'hi està com un turronet.

Dissapte vinent, ó sia demá, comença en Novedats la companyia del Sr. Tutau ab lo melodrama *La alquería de Bretaña* y dijous hi dona la primera funció catalana la societat Calvo y Vico.

En l'Espanyol los Srs. Parreño y Panadés han comensat ab la magia *Urganda la desconocida*, que sempre agrada al públich, sobretot á la canalla.

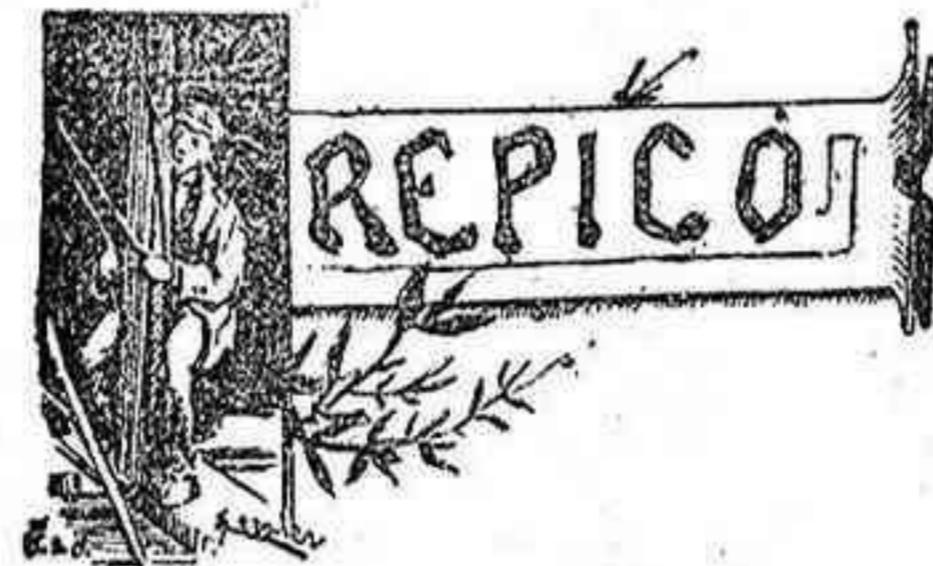
Sabém que demá probablement, comensarà la òpera en lo teatro del Circo Barcelonés, y aixís tindrém lo que 'ls deya l' altre dia, tres companyías líricas que 's farán la competencia.

Quan llegeixiin aquestas ratllas ja serà á Valencia la célebre violinista la nena Julieta Dionesi, qual retrato publiquém en la última plana. Es aquesta una artista de 10 anys que ja maneja l' arquet tan be com en Sarasate. Qui no l' ha sentida no sab pas que s'ha perdut. Algú deya, mentres dissapte passat tocava en lo Teatro Catalá, que qui produhia aquells sons ab lo violí era algú que s'estava amagat entre bastidors, pero que no va voler fer cap juguesca ab un altre que li apostava lo contrari. Verdaderament es una xiqueta que fa maravelles y que si segueix aixís viurá en continua ovació. En aquets moments

es á Valencia segunt lo viatje artístich que ha emprés per Espanya.

Veuran com ne parlarán los diaris que anirán venint de provincias,

BERNAT PESCAIRE

Lo Sr. Ferrer y Codina nos ha remés un exemplar de la seva obra en un acte *Castor y Polux* que ab aplauso se representa actualment en lo Teatro Cacalá.

Li remerciem la seva fina atenció.

Patria 's titula un llibre de poesias que acaba de publicar lo celebrat poeta Dr. D. Jascinto Verdaguer.

Se está repertint *Lo Libre de La Renaixensa* als senyor suscriptors de aqueix diari. Es un volúm de mes de 400 planas contenint travalls en prosa y vers dels mes distingits escriptors catalans.

Los que no son suscriptors á dit periódich, poden gastarshi quatre pessetas y no 'ls doldrán.

En lo Teatro Catalá s'anuncia l'estreno d'una obra titulada *Lo Senyor Matxaca*, original del senyor Baró.

A veure si 'ns fará riure ab solta.

Soch espardanyé d' ofici, de sabatas no 'n se fé y en cambi fent espardenyas diuhen que soch sabaté.

DOMINGO BARTRINA CUBINYÁ

Jo, si l' paper no es ratllat, no se pas escriure dret.

—Veuras, fes com jo, Quimet, que sempre escrich assentat.

M'estranya que á D. Robert faltantli la cama dreta, li digui, la Marieta, què es un home molt complert.

P. BROT

CANTARS

Quan portas mocadó al cap fas una cara divina, pero la fas horrorosa quan portas... *la mantellina*.

TAGHUROFF

Dius, nena, que morirás d'amor, sols pensant ab mí? donchs, si 't morts y vas al cel dona recados á en Prim.

Las horas toca 'l rellotje, toca la campana á morts, y jo també, hermosa nena, sempre que 't veig toco 'l dos.

PEPET D' ESPLUGAS

CAPRITXO

—Adiós. Eduardo!

—Ola, Enrich!

—No 't veig mai al teatro... ¿que no hi vas?

—Apenas.

—¿Y aixó?

—Estich molt ocupat.

—¿Y 'l diumenge passat hi vas anar?

—No.

—Llástima!... t' haurias divertit molt.

—¿Per qué?

—Perque tingué lloch l'estreno d'un quadro cómich.

—Ja sabs, Enrich, que soch enemich implacable dels estrenos de...

—Sí... es cert.

—Y á més... de tota classe d'estrenos.

—Bah!... no 't crech.

—Ho pots creure.

—Quan has d'estrenar alguna cosa, pues ¿cómo ho fas?

—No 'l estreno.

—Ah, ah, ah!...

—Es aixís... mira, per no estrenar un vestit d'estiu, m'he posat aquest... usat... que es del meu sogre.

—Calla!... ¿que pot ser t'has casat?

—Sí, noy.

—Oh! donchs aixís...

—¿Qué?

—Que... vamos... li hagut...

—T'equivocas.

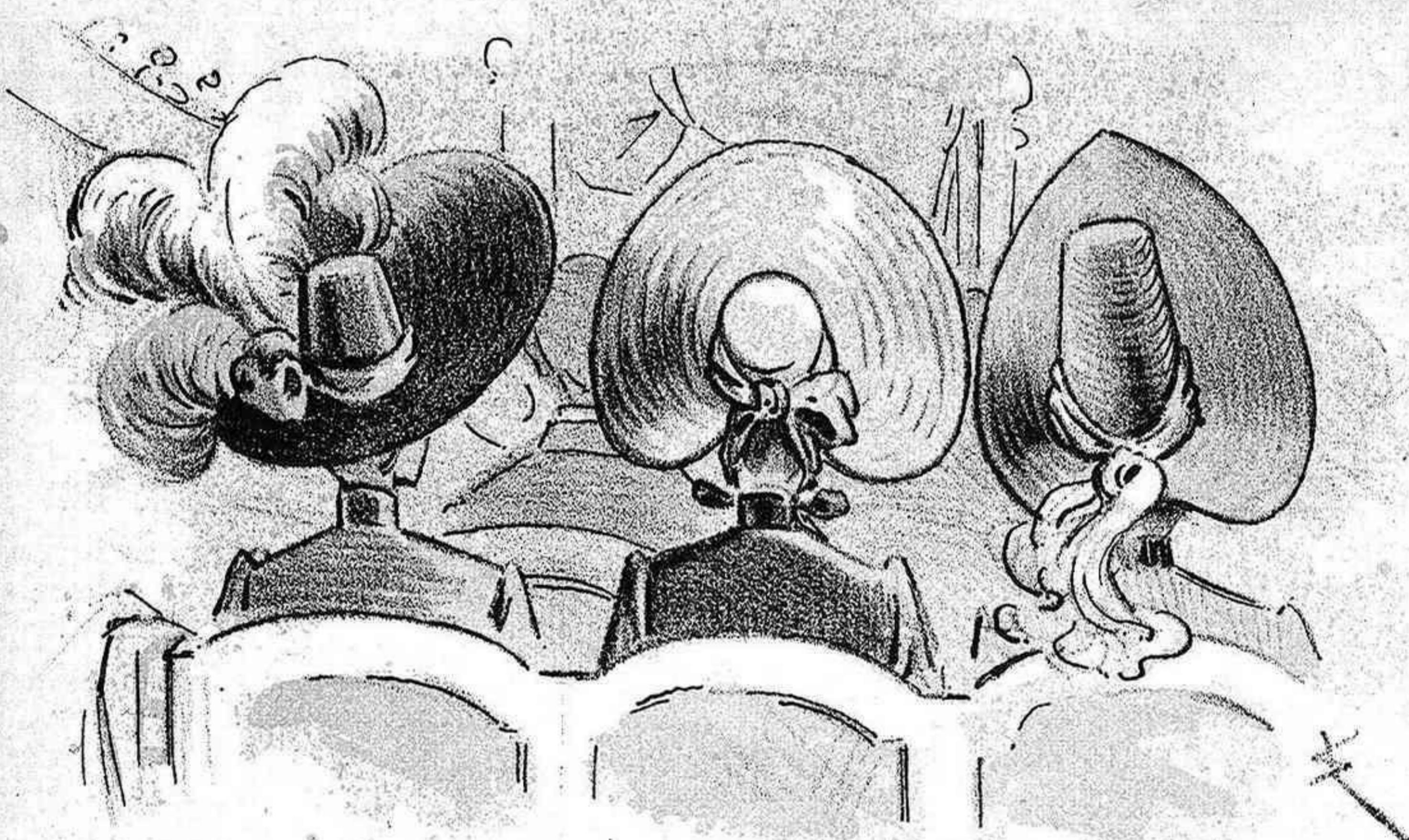
—Pues...

—Home, molt senzill; m'ha casat ab una... viuda.

J. S. y U.

CORRESPONDENCIA.

Noy Cabo. Be.—L. M. B. Ho aprofitaré.—Ll. S. Publicaré la poesía y un epitafi.—Partidari de LA TOMASA. Procuraré que 'l director Artístich ho admeti.—Francisquet Cerverí. Està be.—Ego Sum. S'aprofitará.—A. P. Insertaré alguna cosa. No copihi.—Q. B. S. A. Insertaré Lo sabi. Lo demés es fluixet.—J. R. A. Va be. B. y B. Anirá 'l madrigal,—M. M. Si senyor se publicará, com una de las que avuy anirá.—P. M. M'agrada y escriu mes.

Al que l'hi topi la fila de darràs ya està servit.

GIULIETTA
Dionigi

ENDEVINALLA

D' ingredients als meus voltants
n' hi ha bastants
però lo que toca al mitj
ni un esquitj
me clavan en pochs moments
caixals y dents.
Tinch quatre ulls y no hi veig gens
faig mallas sens ser manyá
res mes te vull ensenyá
que prou declarat ho tens.

EUDALT SALA

ANAGRAMA

Tanca aquesta Tot Marsal
que ja arriva la Total.

FRANCISQUET CERVERA

GEROGLIFICH

:	:	
OCTUBRE		
T		
oro	oro	
ABRIL		
K		
cancán		
americana		

Á LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR.

XARADA 1.-*Amfar.*

ID. 2.-*Lola.*

ENTRETENIMENT.—

P	R	A	A	T
R	A	L		
A	L	L		
A	L	L	O	
T				O

ANAGRAMA.—*Manila, Animal, Lámina*

LOGOCRIFO NUMÉRIC.—*Hospital.*

CONVERSA.—*Arsis.*

GEROGLIFICH.—*Ella llarga jo petit no*

fariam bon partit.

La Tomasa

PERIÓDICH IL·LUMBRAT Y LITERARI

--***--

Suscripció. . . . 0'50 pessetas al mes.

Número corrent. . . . 10 centims.

Atrassat. . . . . 20 id.

NOTA.—Tota reclamació po,
drá dirigirse á la Impremta y
Administració de dit periódich-
carrer Basea, 21 bis, botiga.

Barcelona.—Imp. Daunis, Miró y Comp.

